

ΑΙΝΟΣ

Ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου τῆς Σκαλωτῆς σταυρὸς με ἐπιγραφὴν Σταυροπήγιον.

Ἀνάγλυφον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Ὀδυσσέως Παπακωστῆ, ἀνεψιοῦ τοῦ Πατριάρχου Ἀνθίμου, παριστᾷ ἄνδρα πωγωνοφόρον ἐπ' ἀριστερᾷ, χιτῶνα ποδήρη περιβεβλημένον, τείνοντα τὴν δεξιὰν πρὸς γυναῖκα βεβαίως, μὴ φαινομένην πλὴν τῆς χειρὸς ἐντὸς τῆς τοῦ ἀνδρὸς καὶ κάτωθι τοῦ ποδὸς πεδλοφόρου. Εἶναι παράστασις ἐπιτάφιος. Ἀνευρέθη ἐν τῇ θέσει τῆς πόλεως Κηρᾶλ-Κηζὶ καὶ ὑπὸ τινος Τούρκου Διλοῖζ ἐπωνυμιουμένου, παρὰ τοῦ ὁποῦ καὶ ἠγοράσθη. ἔχει μῆκος ἐνὸς μέτρου πλάτος ἄνω 0,15 κάτω 0,13. Εἶχε δὲ καὶ ἐπιγραφὴν δυστυχῶς ἀποθραυσθεῖσαν χωρὶς νὰ ληφθῇ ἀντίγραφον. Εἶναι ὡραῖον ἔργον. Κατὰ τὴν κρίσιν δὲ ἡμετέρων τε καὶ ξένων ἀρχαιολόγων ἰδόντων αὐτό, ἀνήκει εἰς τὸν ε'. π. Χ. αἰῶνα. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατεῖ τὸν χιτῶνα. Ὁ ποὺς τῆς γυναικὸς ἀπὸ τοῦ γόνατος μέχρι τὴν ἄκρην φαίνεται, ὅπισθεν δὲ εἶναι τετρασημένον καὶ στηρίζεται ὥσει ἐπὶ κατύματος.

Περὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς μονῆς Σκαλωτῆς ὁ κ. Ὀδ. λέγει ὅτι ὁ Αὐτ. Ἀλέξιος Α' Κομνηνὸς τὴν παραμονὴν τῆς μετὰ τὸν Πατρινακῶν μάχης τῇ 1095 ὡραία τὴν Θεοτόκον εἰποῦσαν: Ἐγὼ καὶ νίκῃσι. Καὶ τῷ ὅτι τὴν εἰποῦσαν ἐκτίσας τὴν περὶ τὸ Λεβάνιον μάχην, καὶ ἐκτίσας τὴν μονὴν Σκαλωτῆν. Ὑπῆρχε δὲ καὶ χρυσόβουλλον ὅτε ὁ κ. Παπακωστῆς παρέδωκε τῷ Οἰκ. Πατριάρχῃ Ἰωακείμ τῷ Γ' καὶ ὅτε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εὐρίσκεται ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης. Ἐνταῦθα πολλαὶ οἰκογένειαι, ἔξ ΑἼνου μάλιστα, διὰ τὸ λαμπρὸν τῆς μονῆς κλίμα, τὸ ἀξιόλογον ὕδωρ, τὰ ὡραῖα καὶ καλῶς ἐπιπλωμένα κελλία καὶ τὴν τοποθεσίαν, ἔξ ἧς φαίνεται καὶ ὁ φανὸς τῶν Λαρδανελίων.

Ἐντὸς τῆς πόλεως ΑἼνου ὑπῆρχον 70 ναοί, ὧν οἱ πλείονες ἀνήκον εἰς ἀρχοντικοὺς οἴκους, ἔχοντας ἰδιαιτέρους ἱερεῖς. Ἐντὸς τοῦ φρουρίου δὲν ὑπῆρχον πλέον τῶν 30 οἰκιῶν.

Περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου προκειμένου, ἐπληροφορήθη ὅτι Αὐτοκρατορικὸν διάταγμα ἦτο νὰ εἶναι τὸ κατάντημα εἰς τὴν ΑἼνον. Ἀλλὰ προετιμήθη τὸ Δεδε-ἀγάτς. Διότι ἂν ἐτελείωνεν εἰς τὴν ΑἼνον (Δραγοτίνα) ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Ἐβρου ποταμοῦ ὅτε θὰ ἔχανε τὸ Διδυμότειχον, Σουφλίον κλπ. ἢ τὴν δεξιὰν ὄχθην μέχρι Φερῶν, κατόπιν ὅμως μέχρι Δρακοτίνας ἔπρεπε νὰ κτισθῶσι κατὰ σειρὰν γέφυραι διότι τὸ ἔδαφος εἶναι ἐλῶδες, καὶ ἐλαχίστη βροχὴ καθιστᾷ αὐτὸ ἀδιάβατον. Ἐν τούτοις οἱ Αἴνιοι ἐπεμψαν ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὸν κ. Ν. Χατζόπουλον καὶ Ἀριστάρχην βέην εἰς Κων)πολιν καὶ ἐνήργησε νὰ ἀποσταλῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τῶν παραπόνων τῶν κατοίκων. Ἀλλ' αὕτη

Ἐκκλ. ἱστ. ἸΕ' 1941
π. 119-128
-132

δεκασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Βιρόνου Χίρς, ἀπεφάνθη ὅτι δὲν ὑπάρχει διαφορὰ ἀν γίνῃ ὁ σιδηρόδρομος ἐν Αἴνῳ ἢ Δεδὲ ἀγάτς.

Τῷ 1886 ἡ Μ. Ἐκκλησία ἐπιβραβεύουσα τὰς ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς ἐπισκοπῆς Παραμυθίας ἐνεργείας τοῦ Μητροπολίτου Ἀνθίμου Ζ', Πατριάρχου μετὰ ταῦτα, καὶ τὰς πρὸς διάδοσιν τῆς παιδείας ἐνεργείας αὐτοῦ ἐν Αἴνῳ (ὅπου ἐδίδασκεν ὁ ἐκ Δαρδανελίων Π. Μιλτιάδης εἰς τὸ Γραμματοδασκαλεῖον) ἐνῶ μετὰ ταῦτα οἱ μαθηταὶ τῆς Σχολῆς εὐκόλως ἐγίνοντο δεκτοὶ εἰς τὴν Β' τάξιν Γυμνασίου, παρεχώρησε καὶ τὴν περιφέρειαν Δεδὲ-ἀγάτς, ἐνῶ πρότερον περιορίζετο ἡ δικαιοδοσία εἰς ὀλίγα χωρία, ὧν τινα βουλγαρικὰ ὄντα ἐκ τῶν πρώτων ἡγειρον τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας πλὴν τῶν Ρουμτζίκ, Καβατζίκ, Πασμακτισῆ, Δεδεαγίτς καὶ Φερῶν.

Ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίνου Ε' ἦλθον εἰς Αἴνον ὁ Χίου Κωνσταντῖνος, ὁ Λιτίσης Νικηφόρος καὶ μετὰ τοῦ Αἴνου Γερμανοῦ Θεοτοῦα προεχειρίσαντο ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ Σκαλωτῆς τὸν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου, κατ' ἀπαίτησιν τῆς Σερβικῆς Κυβερνήσεως, ψηφισθέντα Μητροπολίτην Σκοπίων, Φιρμιλιανόν, καὶ ὃν παύσαντο ὁ Γεν. Πρόξενος τῆς Ρωσίας Μάικωφ Ἀδ)λεως, ὁ τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ὁ τῶν Σκοπίων Σέρβος Πρόξενος Παράτισοβιτς καὶ ὁ Αἴνου ἐπίσκοπος ἡ ἐπιβεβλημένης ἀφορμῆς Ἕλλην προξενος Δεδεαγίτς Βύρσελτης.

Ἐντὸς τοῦ ὁλαίου ἐν τῇ ἀνωτάτῃ ἐπαρχίᾳ δύο ἀσφαλιστὰς τηλεβόλα, ὧν τὸ ἕτερον σφυρήλατον.

Ἀζαμί Ἀγίου Κωνσταντίνου οἱ κίονες τοῦ προνάου φέρουσι σταυροὺς ἐπὶ τοῦ κιονοκράνου.

Ἐπὶ ὠραίας μαρμαρίνης πλατῆς κύκλος καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή:

ΕΝΘΑΔΕ

ΚΕΙΜΑΙ ΑΚΟΙΤΙΣ

ΕΓΩ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ-ΕΥ

ΦΡΩΝ-ΤΟΥΝΟΜΑ-ΒΑΛΑΣΗ

ΣΚΗΝΟΣ-ΑΠΕΙΠΗΜΕΝΗ

ΚΕΙΜΑΙ ΜΕΝΤ-ΟΥΘΝΗΕΑ

ΣΑ-ΛΕΞΑΣΑ-ΔΑΡ-ΜΑ

ΚΡΟΝ-ΥΠΙΝΟΝ-ΑΝ-Δ

ΑΥ ΣΤΗΣΟΜΕΝΗ

ΝΕΥΜΑΤΙ-ΑΡ

ΧΙΘΕΩ

1784

Ἡ ἐκκλησία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἔχει ἔξωθεν ἐπιγραφὴν κατεστραμμένην τελείως. Ἡ ὀροφὴ ἀκεραία καὶ νέα ἐλείπεται μέχρι τοῦ 1892,

Ἐντὸς σώζονται τινὲς τοιχογραφίαι τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τῆς Ἁγίας Ἑλένης, εἰς τὴν εἰσοδὸν ἐπάνω. Ἐχει κιονόκρανον βυζαντινὸν ὥραιον καὶ ἕτερον μὲ κοίλωμα.

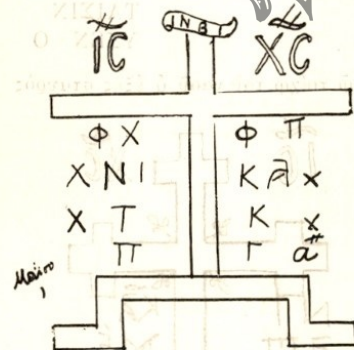
Παντοβασίλισσα οἰκογενειακὸς ναὸς ἔχων 6 κίονας. Εἰς τὸ δάπεδον λίθοι κεκοσμημένοι. Ἐλειτούργει μέχρι τοῦ 1890. Σώζεται καὶ μία πτέρυξ διπτύχων, ἐφ' ἧς εἶναι ζωγραφισμένος ὁ Ἅγιος . . . ἐπάνω, κάτω δὲ ἡ Ἁγία Κυριακή. Καὶ ἐνταῦθα ὑπάρχουσι τοιχογραφίαι.

Κορμὸς ἄνευ κεφαλῆς καὶ ἄκρων τηβεννοφόρου ἀνδρὸς Ρωμαϊκῶν χρόνων πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Βλασίου.

Ἐκκλησία Ἁγίου Βλασίου. Ἐπὶ τῆς εἰσόδου ὑπάρχει ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή: Οὗτος ὁ περικαλλὴς καὶ πανσέβαστος ναὸς ὁ πάλαι μὲν ποτε τῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὀνόματι τιμώμενος, ὥς ἐν τῷ ἑτέρῳ δηλοῦται κίονι· νῦν δ' ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Βλασίου σεμννόμενος, ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων ἐπ' Ἀρχιεπισκοπῇ τοῦ Βυζαντίου διὰ συνδρομῆς καὶ βοηθείας τῶν εὐσεβῶν Χριστιανῶν, ἔσχατος δὲ τῇ δαπάνῃ καὶ ἀόκνῳ ἐπιστασίᾳ τοῦ εὐλογημένου φρονετήτου τῶν Τζουκαλάδων 1836 τῇ 29 Μαΐου.

Πρὸ τῆς εἰσόδου δὲ ὑπάρχει πλατὺ μαρμαρινὴ φέρουσα, ἐπιγραφὴν. Ὁ Πλίνιος λέγει (H. N. IV, 42) ὅτι παλαιὸν τῆς Αἴνου εἶναι ὁ τύμβος τοῦ Πολυδώρου.

Ἐν τῇ προσόψει τῆς οἰκίας Χαρίλαος ἐν τῇ ὁδῷ

Ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως. Λαμπρὰ ἐκκλησία δομικῶς νέα. Τῷ 1915 26 Ὀκτωβρίου ἔπεσεν ἀπὸ ἀεροπλάνου βόμβα ἐνῷ ἐντὸς ὑπῆρχε

καὶ ἡ ἐπὶ τῆς διαρρυθμίσεως τῶν ὁρίων Ἐπιτροπή Οἱ Τοῦρκοι διήρ-
πασαν αὐτὴν καὶ τὸν πολυέλαιον.

Ἐπάνω εἰς τὸν γυναικωνίτην ὑπάρχουσιν λείψανα τοῦ τέμπλου τῆς
ἐκκλησίας τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν θαυμάσᾳ ὅλα ἐπύχρυσα. Σώζονται ἐν
τῷ σκευοφυλακίῳ πολλαὶ στολαὶ ἀρχιερέων πολῦτιμοι.

Ἐπιτύμβιον.

Δὲν εἶνε πρᾶγμ' ἀσύνηθες, δὲν εἶνε πρᾶγμα ξένον
νὰ κοίτωμαι κ' ἐγὼ ἐδῶ εἰς τάφον μονωμένον
Ἡ τῆς θνητότητος φωνή, ἥτις τοὺς πάντας κράζει
κ' ἐμὲ φωνάζει τὴν Ραλοῦ, κόρην τ' Αλτιναλμάζη·
Εἰς τὴν στενὴν αὐτὴν δπὴν τὸ δῶμα τῶν σκολήκων,
ὅπου πληθὺς κατέροχεται βορρῶν καὶ ἐνηλίκων
ὁ βίος μου ἐπὶ τῆς γῆς 45 χρόνων
Δὲν ἔμεινεν ἀμέτοχος δυστυχιῶν καὶ πόνων

1842 κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον

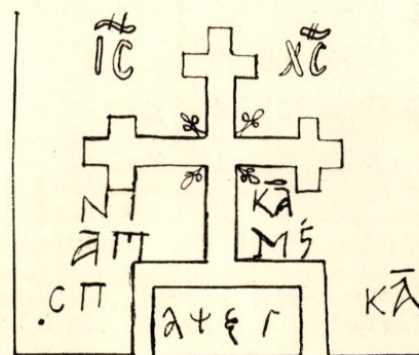
Τὸ παγγάρι τῆς ἐκκλησίας θαυμάσιον, ὁ ἄμβων καὶ ὁ θρόνος ἀρ-
χαῖοι, στασίδια ἐν τῷ παγγαρίῳ ἀσπαστότατα.

Ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ ἰδίου ναοῦ τὰγμα ἐπικραντίδος κορινθιακοῦ οὐθμοῦ
με ἀκάνθας.

Ἐξω τοῦ ναοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Γω. Λύχου ἐντετοιχισμένος λίθος,
φέρων τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν, κατὰ τὸ ἥμισυ κατεστραμμένην.

ΜΑΔΙΩΥ
ΤΑΙΣΙΝ
ΥΞΕΝ Ο

Ἀντικρὺ δὲ ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ ναοῦ ὁ ἐξῆς σταυρὸς

Πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ οἰκήματος, ὅπερ χρησιμεύει ὡς Γραφεῖον Διοικητηρίου, εἶναι παρερριμμένος κίων μέγας με θαυμασίας ραβδώσεις.

Οἰκογένηται τὸ ὅλον σήμερον 440, ἐξ ὧν 60—62 Τουρκικαὶ ἤτοι περὶ τὰ 1200 ἄτομα.

Ἐκ τῶν ἀπελαθέντων τῇ 25ῃ Αὐγούστου 1915 μόλις ἐπανῆλθε τὸ ἥμισυ. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι θέλοντες νὰ ἐπανέλθωσιν, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως οἰκημάτων δυσκολεύονται νὰ τὸ ἀποφασίσωσιν.

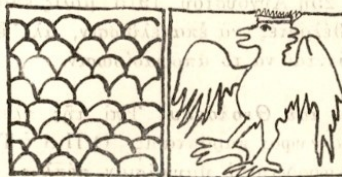
Ἐκκλησία Ἀγίου Ἰω. τοῦ Θεολόγου. Ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς προσόψεως αὐτῆς ὑπάρχει ἀνάγλυφος παράστασις. Ὁ Πάν ὁ Τραγόπους ἀριστερά. Εἰς τὸ μέσον ἡ Ἀφροδίτη με θαυμάσιον πέπλον ὀδηγοῦσα διὰ τῆς ἀριστερᾶς γυναῖκα πεπλοφόρον θαυμάσιον ἔργον. Ἐχει ἐντὸς λαμπρᾶς εἰκονογραφίας ὁ ναὸς καὶ στηρίζεται ἐπὶ 3 κίωνων ἀποτελῶν σχῆμα σταυροῦ μετὰ τοῦ θόλου. Ὁ Παντοκράτωρ ἐπάνω διατηρεῖται καλῶς καὶ περίξ φέρει τὴν ἐπιγραφὴν: Τὸ στερέωμα τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων, στερέωσον Κύριε τὴν Ἐκκλησίαν. ἢ ἐπιθήσω τῷ τιμίῳ σου αἵματι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ
 ΤΩΝ ΤΙΜΙΩΝ ΕΝΔΟΣΧΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ
 ΚΑΙ ΒΑΠΤΙΣΤΩΝ ΕΚ ΚΟΠΩΝ ΚΑΙ
 ΕΞΟΔΩΝ ΤΩΝ ΕΥΣΕΒΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ
 ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΜΕΝ
 2606146 ΜΟΝΑΧΗΣ Κ' ΕΤΕΡΕΙΩΘΗ ΕΝ
 ΜΗΙ ΔΕΚΤΩ ΒΡΙΟ-ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΟ
 ΕΤΟΣ ΑΠΟ ΧΥ ΑΧ Π.

Εἶχεν ἄλλοτε ἡ πόλις ἕως 70—72 ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἰδιωτικῶν (σημεῖον τοῦτο εὐπορίας). Σήμερον εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ μόνον δύο· ἡ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἀγίας Κυριακῆς, καὶ εἰς τὸ Νεκροταφεῖον ὁ ναὸς τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἔνθα ὑπῆρχεν ἄλλοτε καὶ κοινοτικὸν νοσοκομεῖον.

Ἐπὶ τῆς ΒΔ. γωνίας τοῦ τείχους εἶναι ἐντετειχισμένη πλάξ μαρμάρινος μετὰ σταυροῦ καὶ ἐπιγραφῆς.

Ο Πύργος παρὰ τὰ πηλοπλαστεῖα μεμονωμένος τετράγωνος εἰς τὴν Β. πλευράν. Ἔχει ἐπιγραφὴν δυσανάγνωστον καὶ τὰ ἐξῆς σύμβολα τῶν Γιατελούζων.

ἐν ὕψ. 10 μέτρων

τεθρενόμενοι

Ο πύργος 100 περίπου μέτρα μακρὰν τοῦ τείχους, συνδέεται μετ' αὐτοῦ μὲ ἐν τείχος χαμηλότερον.

Ἐκκλησίᾳ Ἁγίας Κυριακῆς. Ὡραία καὶ πρὸ πάντων τὸ εἰκονοστάσιον, ὃ θρόνος καὶ τὸ ἀπέναντι κορυμβάκιον. (Διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τῶν εὐσεβῶν Καραβοκυρῶν τῆς Αἴγυψου (1784).

Ἔχει καὶ μίαν εἰκόνα ἀναγλύπτου τῆς Θεοτόκου βασταζούσης τὸ θεῖον τέκνον. Ἐν μέρει ἀνάγλυφον εἶναι καὶ ὅσα τῆς αἰσθητικῆς εἰσαόδου εἰς τὸ ἱερόν Ἀρχαγγέλος. Αἱ εἰκόνες ἔχουσι χρονολογίαν 1760 καὶ 1761, ἡ δὲ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης 1778.

Τὸ παγγίρι ὡραῖον, ὡραιότερον δὲ τὸ Προσκυνητᾶριον μὲ ὡραῖα κανονικὰ σχέδια ἐκ μαργάρου.

Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἁγίας Ταξειδαριᾶς. Ἐν τῷ ἱερῷ ὑπάρχει μάρμαρον ἔχον τὴν ἐξῆς παράστασιν.

Καὶ τὸ εἰκονοστάσιον στηρίζεται ἐπίσης ἐπὶ ὡραίου Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ καὶ σχεδίου λίθου.

Παρὰ τὴν Στεντορίδα λιμνοθάλασαν εἶναι τὸ ἅγίασμα τῆς Ἁγίας

Παρασκευῆς καὶ πλησίον τὰ ἀμπέλια τῆς Ἁγίας Ζώνης, κτιτορίσσης τοῦ ναοῦ τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ. Παρέκει συνοικισμὸς ἀρχαῖος ὡς φαίνεται ἐκ τῶν κεράμων καὶ τῶν ἄλλων ἰχνῶν τοιχοδομίας.

Ἐπάνω δὲ εἰς τοὺς βράχους κεῖται τὸ Ζηρύνθιον ἄντρον· εἰς τὸν κάτω μαχαλὰν εἰς τὴν συνοικίαν Λαμπῇ πλησίον τοῦ Τουρκικοῦ τεμένους σῶζεται λάρναξ ἀρχαία—Ἐξεταστέα.

Ἅγιος Εὐπλους κοινῶς Ἁγιανόπλους. Μετεβλήθη εἰς Τεκέν. Εἶναι ἐκκλησία σχήματος σταυρικοῦ μετὰ θόλου καὶ ἡμιθολίων. Εἰς τὴν αὐλὴν μέγα κιονόκρανον. Κεῖται πλησίον τῆς θαλάσσης.

Ἐξώθεν τοῦ τείχους πρὸς Δ. ὑπάρχουσι δύο πύργοι μεγάλοι ὑψηλοί, 20 μέτρα καὶ μεταξὺ συνδέονται διὰ χαμηλοτέρου τείχους. Ἐν τῷ πρώτῳ ὑπάρχουσι καὶ σταυροειδῆ ἀνοίγματα ὡς πολεμῆστρα καὶ ἐν κιονόκρανον Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ, ἀπολήγουσι δὲ εἰς ἐπάλξεις ὀδοντωτάς.

MCCAOXIH... OI CPRE MAGLSH

Ὑπάρχει δὲ καὶ πλῆξ με φαιάδας στήλην τῶν Γιατελούζων—φαίνεται δὲ καὶ τι ὡς πρόσωπον. Ὑπάρχει ἔτι καὶ ἐν αὐτῷ ἐδῶ μέρος, φάσμα καλῆς τέχνης. Κατόπιν σταυροειδὸς πύργος ἔτι καὶ ὡς κομινὸς ἀνάματος καὶ εἰς τὰ εἴδη ἑτέρου, κατεστραμμένου ἐν μέρει πύργου, τοῦ ὁποίου τὰ θεμέλια εἶναι παμπάλαια ἀντικείμενα, κατόπιν πύλη τοῦ τείχους κατεστραμμένη.

Ἡ Δ. πλευρὰ τοῦ τείχους ὑψηλὴ με ἐπάλξεις βυζαντινῶν χρόνων. Παντοῦ σταυροὶ καὶ μάρμαρα ἐξ ἀρχαιοτέρων οἰκοδομημάτων.

Πρὸς Δ. πύλη μικρά.

Ξ EN AINO

ΚΥΚΛΙΚ8Σ ΠΑΝΕΥΚΛΕΩΣ ΙΣΤΑΝΤΑ

ΙΟΡΑ ΤΗΣ Τ8 ΧΡΙΣΤ8 ΕΚΛΕΚΤΟΤΑΤΗΣ

ΙΜΝΗΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΝ ΕΝΤΑΥΘΑ ΦΕΥ ΗΛΕ

ΚΕΚΙΘΕ ΚΟΝΙΣ

ΑΙΝΟΣ ΤΗ 4 Ι8ΛΙ8 1855

(Ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰω. τοῦ Προδρομοῦ)

Ἐν Αἰνῷ εὐρίσκονται καὶ δύο Ἐκκλησίαι ἡ τῆς Ἁγίας Τριάδος πλησίον τῆς Ἐκκλ. Χαριτωμένης, καὶ ἑτέρα ἡ τῆς Φανερωμένης δεξιᾷ τοῦ ἀνεμομύλου, αἵτινες κεῖνται μόλις 20 βήματα ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην. Ἀμφότεραι αἱ Ἐκκλησίαι αὗται εἶναι λελαξευμένα ἐντὸς βράχων ὑπογείως

κειμένων εις βαθμόν ὥστε ἄνωθεν εἶναι ὁδοὶ εἰς κοινὴν χρῆσιν. Αἱ δύο αὐταὶ Ἐκκλ. ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Χριστιανισμοῦ. Περὶ τούτων διεξοδικὰ λόγον κάμνει καὶ εἰς τὸ σύγγραμμά του ὁ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐν Αἰνῷ διαμείνας Ρώσσος ἀρχαιολόγος Ρέγγελ— ἐπισκεφθεὶς τὴν Αἶνον συνεπεῖα συστάσεως τοῦ κ. Λύσιν.

Ἐκ τῆς ἀποβάθρας βλέπει τις πρὸς τὰ δεξιὰ σειρὰν ἀποθηκῶν καὶ μίαν εὐρεῖαν καὶ ἐκτεταμένην κατὰ μήκος τοῦ ποταμοῦ ὁδόν. Ὡραία δὲ ὁδὸς φέρεται εἰς τὴν πόλιν καὶ μετὰ λύπης βλέπει τις τὴν εὐθύγραμμον καὶ διὰ λιθοκτίσεων καταστημάτων ὅλως ἡρειπωμένην ἀγορὰν καὶ τὸ ἐμπορικὸν καφενεῖον, μὲ τοὺς φούρνους κλπ. Δεξιᾷ φαίνεται τὸ φρούριον ἐπὶ ὑψώματος, ὅπερ σώζεται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκέραιον. Τὰ ὀλίγα χαλάσματα συνέβησαν ἀπὸ τὸν σεισμόν τοῦ 1912. Ἔχει δὲ σχῆμα ἀκέναντον. Οἱ πύργοι τοῦ ὑψηλοῦ τετραγώνου καὶ στρογγύλοι μὲ ὀδοντωτὰς ἐπαλξεις. Παρὰ τὸ βλέπεις μύοντα με στενωποῦς, ἢ ἐξ ἀρχαιοτέρων οἰκηδομημάτων εἰλημένα καὶ τὰ σύμβολα τῶν Γουατελουζίων ἡγεμόνων αὐτῶν.

Ἐκτος τοῦ τείχους πρὸς Ν. ὑπῆρχον δύο συνοικίαι Ἑλληνικαὶ αἱ πλουσιώτεραι, αἵτινες ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς κατὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊάν τοῦ 1868. Ὅσαι κατόπιν ξανακτίσθησαν εἶναι μεγάλαι, καὶ ὡραῖαι, ἀλλὰ κατεστραμμέναι. Ὑπῆρχον οἰκίαι, ἔχουσιν θαυμάσιον διάκοσμον καὶ ὀροφὴν ἐπίχρυσον.

Ἀπέναντι τοῦ Διοικητηρίου ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Σλάβηνας ἐντὸς τοῦ κήπου ἀνευρέθησαν κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν φρέατος βάθρα μαρμάρου, αἵτινα καὶ παρεχώθησαν. Ταῦτα κατὰ τὸν κ. Σαμοθράκην πρὸ 22 ἐτῶν. Ὑποτίθεται, ὅτι ἐνταῦθα ἔκειτο ὁ τάφος τοῦ Σερίου. Τοῦ Κηπίωνος τοῦ νικητοῦ τῆς Ἰττήκης. Τοῦτο φκοδόμησεν ὁ ἀδελφός του Σκιπίων ὁ Ἀφρικανός.

Τὸ σχολεῖον μικτὸν εἶναι, ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Ἰω. τοῦ Βαπτιστοῦ. Εἶχεν ἄλλοτε καὶ ὡραίαν βιβλιοθήκην ἐφ' ἧς ὑπῆρχεν ἡ ἐπιγραφὴ: ψυχῆς ἰατροεῖον. Ἐκεῖ εὐρίσκονται καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἀγ. Ἰω. τοῦ Προδρομοῦ. Ἐν τῷ τοίχῳ μὲν ἐξωτερικῶς ὑπάρχει τὸ

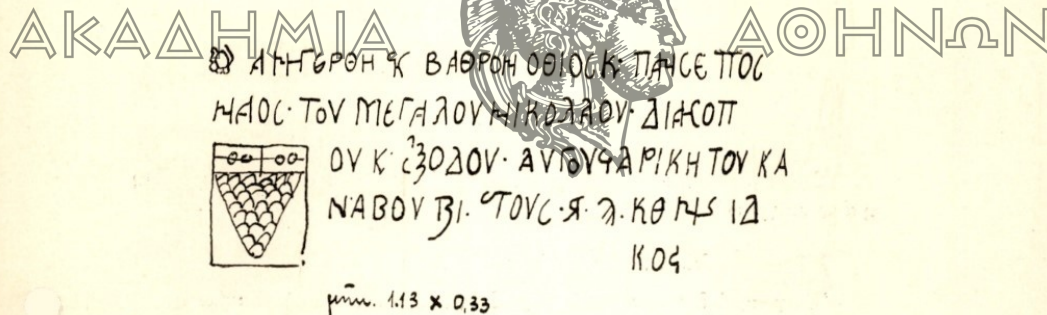
ἀνάγλυφον τοῦ Πανὸς καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, κρατούσης ἐκ τῆς χειρὸς μίαν νύμφην.

Ἁγία Τριάς Ἑκκλ. Ὑπόγειος, κατέρχεται τις δι' 7 βαθμίδων ἐν-
τὸς λελαξευμένου βράχου. Ὑπάρχει μία πλάξ μεγάλη με σταυρόν. Πρέπει
νὰ ἀνεγερθῇ. Ἔχει δὲ τὸ ἱερὸν δύο εἰκόνας μίαν τῆς Ἁγίας Τριάδος
1268 καὶ ἄλλην τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος ἡ πρώτη φαίνεται ὡς προῖόν
πυρογραφίας καὶ ἡ β' πολὺ ὥραία.

Φανερωμένη. Πλησίον εἰς τοὺς ἀνεμομύλους ἐντὸς βράχου ἐσκαμ-
μένου κεῖται ἡ Φανερωμένη. Ἑκκλησία μικρὰ ὑπόγειος, εἰς ἣν κατέρχε-
ται τις με κλίμακα ἔχουσαν 5 βαθμίδας. Οὐδὲν τὸ οὐσιῶδες διασώζει.—
δέχεται φῶς ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ προνάου ὅστις εἶναι νέος.

Ἔχει ὅμως καὶ ἡμιθόλιον εἰς τὴν εἴσοδον ἐπὶ δύο παραστάδων στη-
ριζόμενον.

Εἰς τὴν εἴσοδον πλάξ με σταυρόν καὶ ἐπιγραφὴν δυσανάγνωστον.

μῆτρ. 1.13 x 0.33

Ἡ πλάξ αὕτη σώζεται ἐντεταχισμένη εἰς τὸν αὐλόγυρον τῆς Ἑκκλη-
σίας Ἁγίου Βλασίου, ὑπεράνω καὶ ἀριστερᾷ τῷ εἰσερχομένῳ τὴν αὐλίον
θύραν.

Ἐδημοσιεύθη ὑπὸ Α. Θ. Σαμοθράκη ἐν τῇ Ἀρμονίᾳ Σμύρνης 20
Μαΐου 1899 ἀρ. 258.

Καὶ ἐν τῇ Revue des études Grecques τεύχ. 24ον, σελ. 142 τοῦ
ἔτους 1902

ΙΔΙΑ ΤΟΥ ΛΙΒΑΔΑ
ΡΙΟΥ ΙΩΑ ΝΟΥ
ΚΑΙ ΜΑΝΟΥΛ
ΤΟΝ ΑΓΓΕΛΟΝ

0,35

0,40

θέσις τῆς πλακῆς

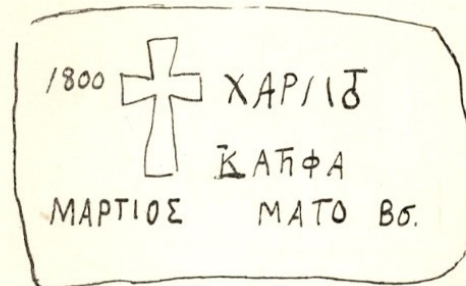
Σχεδιάγραμμα τοῦ προτεισίματος ἐφ' οὗ εὐρίσκεται ἐντετειχισμένη
ἡ ἄνω ἐπιγραφή.

Ἐκ τῆς Συλλογῆς τοῦ κ. Α. Σαμοθράκη

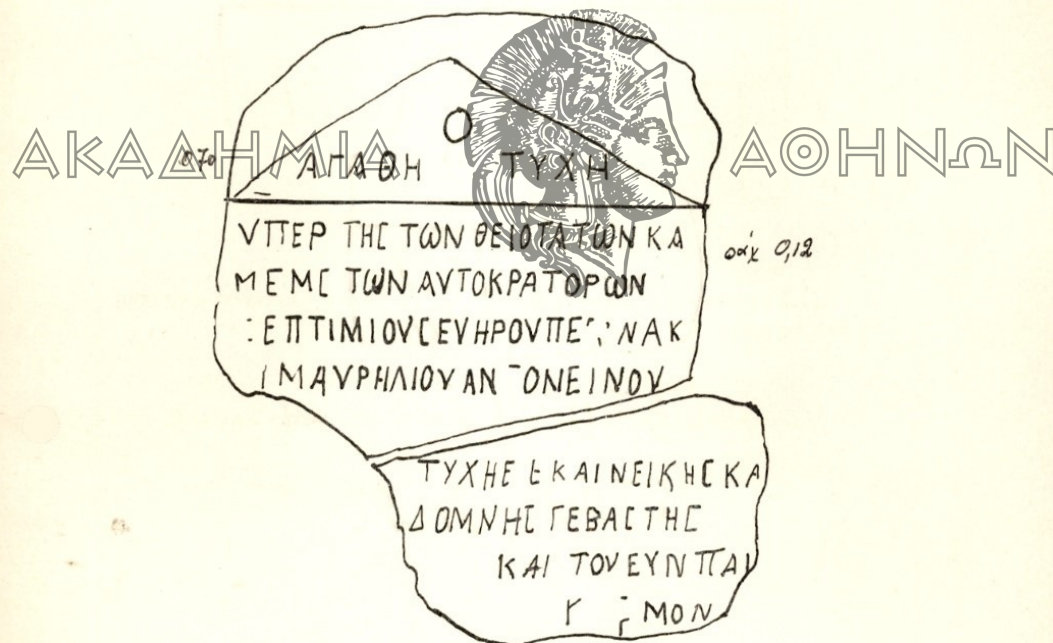
Ἐπιγραφαὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς Σταυροπηγιακῆς μονῆς Σκαλωτῆς

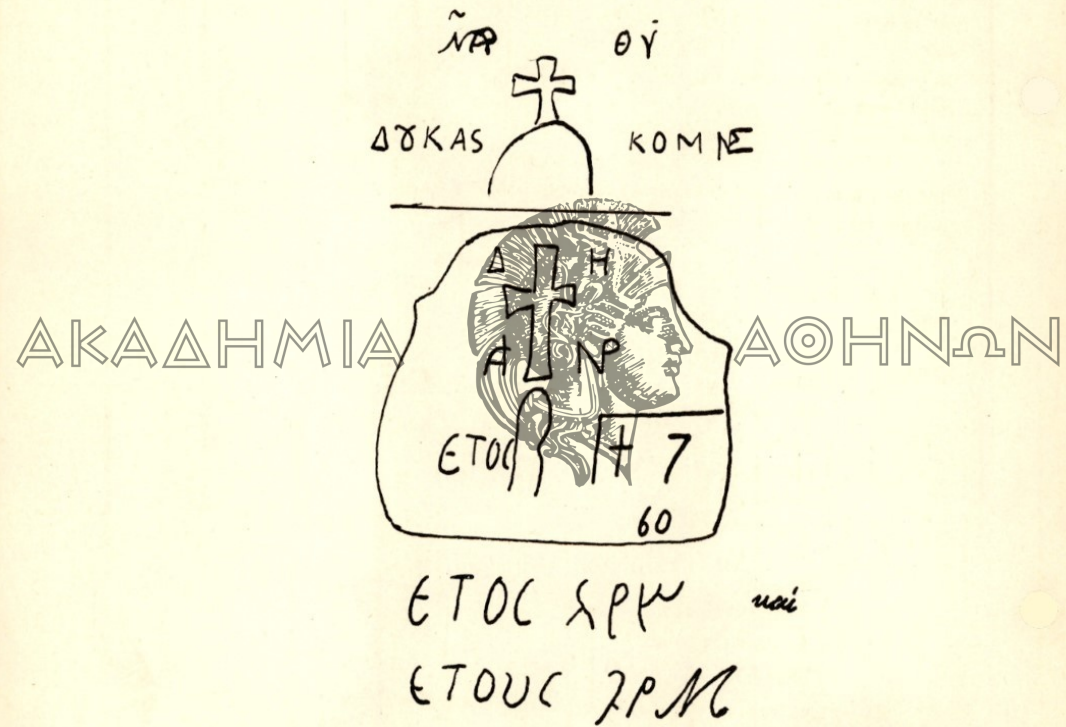
Ἐπιγραφή τῆς Τραϊανουπόλεως

0,70

Ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Ἑβρῶν Ἀδελφείῳ 19 Μαΐου 1901 ἀρ. 556. Ἐπίσης ἐν τῇ
Revue des études Gr. τεύχ. 64 1902 σελ. 142—143 ὑπὸ Α. Θ. Σαμοθράκη.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Ἀδ)λις τῷ 1362 ἐπολιορκεῖτο, ὁ Διοικητὴς αὐτῆς ἔφυγε διὰ πλοιαρίου μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν θησαυρῶν του εἰς Αἶνον καὶ ἐκλείσθη ἐν τῷ φρουρίῳ. Ἐκεῖ ἀνευρέθησαν κατὰ τὸν Τουρκικὸν Σαλναμέ 1309 καλύμματα μολύβδινα, ἅτινα λέγουσιν, ὅτι δῆθεν εἶναι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἔφερον ὁ ἡμέτερος Διοικητὴς μετὰ τῶν θησαυρῶν του.

Ὁ Πορθητὴς ἐπολιορκήσας ταύτην κατὰ ξηράν, ὁ δὲ Γιουνὺς κατὰ θάλασσαν καὶ τὴν ἐκυρίευσαν τῷ 1465. Ὁ Γιουνὺς εἶναι τεθαμμένος ἐκεῖ.

Δεξιᾷ τῷ εἰσιόντι εἰς τὸ φρούριον ὑπάρχει ἀνάγλυφον ἀνδρὸς καθημένου ἐπὶ θρόνου, ἦτο δῆθεν ἡ εἰκὼν τοῦ Διοικητοῦ, ὡς καὶ ἡ ἀριστερὰ κειμένη πλάξ τοῦ *ἡρώος*, παρίστανε τὸν αὐτὸν ἀναβάτην.

Ἡ Αἶνος ἔκειτο δῆθεν ἐπὶ ὑψηλῆς νήσου καὶ πάλαι, νῦν δὲ τὸν συνδέοντα μετὰ τῆς ξηρᾶς λαίμδον ἀνεῦρον οἱ Τούρκοι ἐκ τῶν αὐτόθι ἀπολιθωμάτων θαλασσίων πεταλίδων.

136 οἰκίαι Τούρκων 461 Χριστ. οἰκίαι 477

Χριστ.
1733

Συνοικίαι Χριστ. οἰκίαι 477
Γκαζι Ὁμασ-βέη
Τέκκε

Μιολίμ Κίπτι
Ἅγιος Δημήτριος
Ἁγία Κυριακὴ
Kadadia
Χαριτωμένη
Ἀκ-Σάρετ
Σκοπισή
Ἅγιος Βλάσιος
Ἅγιος Νικόλαος
Παναγία

ΑΘΗΝΩΝ

Εἶχεν ἓνα τεκέν, ἓνα λαμπρὸν λουτρόν, πλινθοποιεῖον ἐξ 7 ἐργοστασίων, μηχανὴ μὲ 4 πέτρας μύλου, 23 ἀνεμόμυλοι καὶ 8 ἱππήλατοι. 10 βρύσεις καὶ 10 λεπτὰ μακρὰν ὑδραγωγεῖον.

Δραγοτίνα-Μουσλίμ-Μεμιχασέ (ἀλατωρυχεῖον)-Γκὸς-Τεπε Καλέ· ἐξ αὐτῶν διερχόμενοι φθάνομεν εἰς τὸ χωρίον Ἅγιος Ἡλίας καὶ μετὰ 12 ὥρας εἰς Κεσσάνην, μετὰ 8 εἰς Ὑψαλα καὶ μετὰ 6 ὥρ. εἰς Φεράς.

Ὁ Ξέρξης διέμεινε μίαν ἐσπέραν μετὰ τῶν στρατευμάτων του εἰς τὴν Δραγοτίνην, ἥτις ἐκαλεῖτο Δορίσκος (·).

Ἡ Αἶνος κεῖται 12 χιλιόμετρα Δ. τῆς Κων)πόλεως (·). Ἀπὸ τὸν οἶνον

της λαμβάνει 49000 δκ. κρασί 5115 δκ. ρακί Ἀπὸ τὴν ἀλυσκὴν 2800000 κοιλὰ ἄλας καὶ ἀπὸ τὴν ὑποδιοίκησιν Χίνδα κιζιτζά, κριθήν, καναρόσπορον, τσαβδάρ-μισιρ-κεχρί μπουρστάκη, σουσάμ, ὀλίγον βάμβακα.

Τὸ ὅλον τῶν γεννημάτων 60000 κοιλὰ καὶ 120000 παλαμίδες

Ἐξοδεύονται εἰς Σμύρνην, Τεργέστην καὶ νήσους.

25.000 πρόβ. 3.000 βόδια καὶ βούβαλοι καὶ 400 ἵπποι.

Τῷ ἔτει (1309=1841) 584 δκ. καπνὸς παρήχθη, ὁ δὲ ὠραιότερος εἰς τὸ Βαζίφ.

ΛΕΔΕ-ΑΓΑΤΣ

Ἐν τῷ Νομομηχανικῷ τμήματι εἶναι κατατεθειμένον κιονόκρανον Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ, οὗ ἡ διάμετρος ἄνευ τοῦ περιβάλλοντος κοσμήματος εἶναι 0,35 μ. διατηρεῖται καλῶς ἡ ἑλιξ καὶ τὰ φά καὶ λοιπὰ κοσμήματα.

Ἐπίσης καὶ τμήμα μαρμαρίνης πετότης $0,11 \times 0,23 \times 0,06$ ταῦτα καὶ χαλκᾶ τινὰ νομίσματα τῆς ἐποχῆς ὡς ἐκδόσιν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ (διότι τοιαῦτα δὲν ὑπάρχουσι τῶν ἐν τῷ καταστήματι) ἀνευρέθησαν κατὰ τὴν πρὸ τοῦ Λιμενοφάρου γέφυραν, προχείρως ἀνασκαπτομένην.

Ἐκεῖ δὲ εἶναι κατατεθειμένοι καὶ σωροὶ λίθων ἐν οἷς καὶ πῶν ἐκ τῆς μορφῆς $0,43 \times 0,26 \times 0,22$. Διότι ὁ κάτω βῆσις ἔχει διαμέτρον κατὰ 0,03 μεγαλειτέραν τῆς ἄνω καὶ σπόνδυλος δὲ τίς ἐν τῇ σωρείᾳ τῶν λίθων τοῦ ἰδίου κίονος.

Ἀνευρέθησαν δὲ εἰς βάθος 0,80 ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὁδοῦ καὶ εἰς μέρος ἔνθα δὲν ὑπῆρχον οἰκίαι.

Ἐκεῖ δὲ πλησίον ἀνέυρομεν καὶ δύο φρέατα, πεπληρωμένα χώματος, ἐκεῖ δὲ ἀνευρέθη καὶ πῖθος ἀρχαῖος συντετριμμένος, καθ' ἃ γείτων διηγείται.

$\frac{1}{2}$ χιλιόμετρον πρὸς Α. τοῦ Λεδέ-ἀγάτς ὑπάρχει τύμβος οὐχὶ πολὺ μέγας, περίοπτος, ὡς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι.

Ἐκκλησία Ἀγίου Γρηγορίου. Εἵσοδος—ἔχει 6 κίονας ἐφ' ὧν στηρίζεται θόλος. Δεξιᾷ 3 πεσσούς καὶ 3 ἀριστερᾷ. Εἰκονογραφίαι λαμπραὶ καὶ μάλιστα τῶν Ἀγίων 40 Μαρτύρων τοῦ Ἀρχαγγέλου καὶ τῶν Κυριακῶν τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Ἐπὶ τῆς εἰσόδου τὸ ὑπέρθυρον ἀρχαῖον μὲ φά Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ. Εἰς τὴν δεξιὰν πύλην Βυζαντινά.

ΚΟΡΝΟΦΩΛΕΑ

5 περίπου χιλιόμ. πρὸς Ν. τοῦ Σουφλίου κεῖται τὸ παλαιὸν χωρίον

δυσμένειαν τοῦ Βέη ἔνεκα πλεονεξίας καὶ ἐξεβλήθη τῆς θέσεώς του. Ὁθεν τῇ 1ῃ τοῦ ἔτους 1865 γράφει πρὸς αὐτὸν ἄλλοθεν τὸ ἀκόλουθον στιχουργήμα αἰτούμενος συγγνώμην, ἧς πάντως ἔτυχε, διότι ἄλλως δὲν θὰ διωρίζετο ὑπὸ τῆς Κοινότητος διευθυντῆς τῆς ἀλληλοδιδασκατικῆς σχολῆς τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἣν διηύθυνε μέχρι τοῦ 1878. Τὸ ποίημα ἀποτελούμενον ἕξ ἕξ πενταστίχων στροφῶν καὶ φυλαττόμενον παρὰ τῇ αὐτῇ οἰκογενεῖᾳ ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Τῷ εὐγενεστάτῳ κυρίῳ μοι **Μιχαὴλ Βέη Γκιουμούσγκερδάνη**
διὰ τὸ νέον ἔτος 1865.

1

Τελευταῖος ἴσως πάντων ἔρχομαι νὰ Σ' ἐνοχλήσω,
τὰς εὐχάς μου νὰ Σοῦ πέμψω, καίτοι μισηθεῖς
ἢ ἀδίκως ἢ δικαίως, τοῦτο θὰ τὸ λησμονήσω,
μόνην ἀμοιβὴν μου θέλω : Μὴ με λησμονῇς !
Μὴ με λησμονῇς !

2

Ναί ! Ἡ ἀπληροσύνη μ' ἔχει φάβερὰ ζημιώσεινον
Μοῦ προσήλθα ἀχαρίστητόν ὄνομα κακόν.
Καὶ ἀντὶ παρηγορίας τοῦτο μ' ἔχει πληγυμένον
τὴν μνησικακίαν εἶδον ! ὦ αὐτὸ θεῶν !
Ἀληθὺς θεῶν !

3

Εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς μου εὔρ' ὁ τοῦς μου δυσχεραίνων
λίθον μέγαν, καὶ προσκόψας, μ' ἔρριψε εἰς τὴν γῆν !
Καλὸν εἶναι νὰ παρέλθῃ ἡσυχος ὁ διαβαίνων
καὶ δύο λόγους παρηγόρους νὰ μὴ δώσ' ὥς ἀρωγὴν ;
Μίαν ἀρωγὴν ;

4

Εὐτυχὴς εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις εἰς τὸν δυστυχοῦντα
δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ χεῖρα βοηθόν !
Ἡ ζωὴ τοῦ εὐφροσύνης καὶ τὸν κόσμον ἐπαινοῦντα
• θὰ ἀφήσῃ ἀναβαίνων πρὸς τὸν οὐρανόν,
καὶ πρὸς τὸν Θεόν.

5

Ἐλαχες τὴν μοῖραν ταύτην. Εἴθε νὰ διατηρήσῃ
Θ ρ α κ ι α Ἰ Ε'.

καταρτικᾶς μελέτας, ἐξέθεσε τὰ πορίσματα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ κυβερνήσις δὲν ἔδωσε οὐδεμίαν συνέχειαν. Οἱ τῆς Ἀδριανουπόλεως ἔμποροι ἦσαν πρόθυμοι νὰ ὑποστοῦν θυσίας διὰ νὰ συντελέσουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὸ χρέμα ἐδόθη ἀνωφελῶς. Διήλωσις γενομένη παρὰ τοῦ Σουλτάνου ἔλεγε «ὅτι τίποτε εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ ἡμπόδιζε τὴν ἐλευθέραν ναυσιπλοΐαν εἰς τὴν Μαρίτζαν» . . . .

Παρ' ὅλην τὴν ἔμφραξιν ὑπὸ τῆς ἄμμου τοῦ λιμένος της καὶ παρ' ὅλους τοὺς πυρετούς, οἱ ὅποιοι δεκατίζουν τὸν πληθυσμὸν της, ἡ Αἴνος παραμένει ἀκόμη τὸ μᾶλλον σημαντικὸν ἐπίνειον τῆς μεσημβρινῆς παραλίας τῆς Θράκης.

Αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας συνεκεντρώσαμεν διὰ τὸ ἐμπόριον τῆς Αἴνου μᾶς ἀνεκοινώθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Pierre Vernazza, προξενικοῦ πράκτορος τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος εὐηρεστήθη νὰ μᾶς παράσχῃ ἐγκάρδιον φιλοξενίαν. Αἱ πληροφορίαι αὗται ἀναφέρονται εἰς τὸ ἔτος 1847, καὶ δὲν ἀφοροῦν ἢ μερικὰ ἐμπορεύματα τῆς ἐξαγωγῆς.

Ἡ σιγὴ τῶν «Faits Commerciaux» ὡς πρὸς τὸν λιμένα τῆς Αἴνου μᾶς παρακινεῖ εἰς τὸ νὰ τὰς δημοσιεύσωμεν παρ' ὅλον τὸ ἀτελές των. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διελεύσεώς μας ἐκ τῆς Αἴνου, τὸ 1847, αἱ ποσότητες τῶν δημητριακῶν αἱ ὁποῖαι ἐφθάσαν διὰ τοῦ Ἐβρου, μᾶς εἶπεν τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἀνέρχοντο περίπου εἰς 1.500.000 κίλα, δηλ.

σίτος σκληρὸς καὶ μαλακὸς περίπου	1.000.000 κίλα
σίκαλη, κριθὴ καὶ καλαμπόκι περίπου	500.000 »

Ὁ μαλακὸς σίτος προέρχεται μόνον ἀπὸ τὴν Φιλιππούπολιν, ὁ σκληρὸς σίτος ἀπὸ τὴν αὐτὴν περιφέρειαν καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς κοιλάδος.

Τὸ κριθάρι δὲν ἀποστέλλεται ἕνεκα τῶν ἐξόδων ἢ εἰς μικρὰς ἀποστάσεις. Τὸ καλαμπόκι φθάνει ἀπὸ τοὺς καζάδες Χάσκιοι, Τσιρπάν, Ἐσκι Ζαγρὰ κλ.

Αἱ ποσότητες αὗται τῶν δημητριακῶν προοριζόμεναι διὰ τὴν ἐξαγωγὴν ὑπερβαίνουν σημαντικῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν προηγουμένων ἐτῶν.

Πρὸ τοῦ 1847, ὁ ἀριθμὸς ἐποίκιλλε ἀπὸ 300.000 κίλα ὡς 400.000. Ἡ στιγμιαία αὖξησις, εἰς τὴν ἐμπορικὴν κίνησιν τοῦ λιμένος εἶνε ἀποτέλεσμα τῶν γενομένων ἀγορῶν, διὰ λογαριασμὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἐζήτησαν τὰ ἀναγκαῖα σιτηρά, διὰ νὰ ἰσοσκελίσουν τὴν παραγωγὴν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς καταναλώσεως. Ἀλλὰ σχεδὸν ὅλαι αἱ ἀγοραὶ συνομολογοῦνται εἰς τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ τὴν Φιλιππούπολιν κλ. Ἡ Αἴνος κατὰ τὸ 1847 δὲν ἐπώλησε ἢ 150—200000 κίλα δημητριακῶν, δηλ. περίπου 50000 κίλα περισσότερα τῶν προηγουμένων ἐτῶν.

Ἡ πόλις αὐτὴ λοιπὸν ἔχει ἀσήμαντον ἐμπορικὴν σπουδαιότητα, καὶ

δὲν εἶνε ἢ ἡ σκάλα τῆς φορτώσεως τῆς ὑδρογραφικῆς λεκάνης τῆς Μαρίτζας καὶ μάλιστα τῆς Ἀδριανουπόλεως, τοποθετημένη εἰς τὸ κέντρον τοῦ λεκανοπεδίου.

Ὁ ἀκόλουθος πίναξ δίδει τὰς τιμὰς τῶν δημοτριακῶν (παραδοτέων εἰς τὸ κατάστημα) τὸ 1847, συγκρινομένας μετὰ τὰς τῶν προηγουμένων ἐτῶν

Πρῶτον τρίμηνον τοῦ 1847	Προηγούμενα ἔτη
Σιτάρι μαλακὸ τιμὴ κατὰ κιλὸν 22—23 γρ.	ἀπὸ 8—10 γρ.
Σιτάρι σκληρὸ » » » 22—28 »	14—17 »
Κριθάρι » » » 7—10 »	6—7 »
Σίκαλη » » » 15—16 »	5—7 »
Ἀραβόσιτος » » » 18—28 »	5—7 »

Τὰ μικρὰ ἔξοδα φορτώσεως, τὰ συνήθη ἔτη, ἀνήρχοντο εἰς 30 παράδες τὸ κιλὸ δι' ὅλα τὰ δημοτριακά. Συμπεριλαμβάνοντο, ἢ ἀποθήκευσις, ἢ προμήθεια τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἐπιφορτισμένου νὰ παρακολουθήσῃ τὴν φόρτωσιν κλ. Τὸ 1847, τὰ αὐτὰ ἔξοδα δὲν ἦσαν σταθερά· ἐκυμαίνοντο μετὰ τὰς δυσκολίας τῶν διαφόρων ἡμερῶν τῆς φορτώσεως, καὶ τὰς μεγάλας ἢ μικρὰς ποσότητας τῶν ἐμπορευμάτων πρὸς ἐξαγωγήν, μεταξὺ 1 καὶ 3 γρ.

Ἄλλα ἀνσιώπιστα ἐμπορεύματα τὰ ὁποῖα ἐφορτώνοντο ἀπὸ τὴν Αἶνον: **Καπνὸς**, 300000—400000 ὀκάδες, συλλεγόμενος ἀπὸ τοὺς καζάνες τῆς Αἶνου, τοῦ Φερεδζί, τῆς Κεσσανίης, τῶν Ὑψάλων, τοῦ Διδυμοτείχου κλ. καὶ τοῦ ὁποίου ἡ τιμὴ ἐπαύλαε ἀπὸ 50 παράδες ἕως 3 γρ. τὴν ὀκάν (μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς).

Ἀλατισμένα ψάρια τῆς Αἶνου (Αἶνος βαλιγι) ¹⁾ 100000—200000 ὀκάδες πρὸς 60—70 παράδες τὴν ὀκά. Μετὰ τὰ ἔξοδα ἀλατίσεως, ξηράνσεως καὶ καπνίσματος ἐν ὅλῳ 3 γρ. τὴν ὀκά.

Ἄλας. Ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ ἁλατος εἶναι μονοπώλιον, τοῦ ὁποίου ἡ παραχώρησις ἡγορεύσθη ἀπὸ ἑνα γαιοκτήμονα. Ἡ πώλησις τοῦ ἁλατος εἰς τὴν Αἶνον δύναται νὰ ἀνέλθῃ ἀπὸ 600000 ἕως 900000 ὀκάδας, μετὰ τὴν τῶν 5—6 παράδων κατ' ὀκάν. Σχεδὸν ὅλον αὐτὸ τὸ προϊόν προορίζεται διὰ τὴν κατανάλωσιν τῶν γειτονικῶν καζάνων.

Βδέλλαι. Ἡ ἀλιεῖα τῶν βδελλῶν εἶναι ὁμοίως μονοπώλιον. Ἡ πώλησις δὲν γίνεται εἰς τὴν Αἶνον, ἢ ὁποία χρησιμεύει μόνον ὥς σκάλα καὶ ἐξάγει 100—200 ὀκάδες μετὰ τιμὴν 100—150 γρ. κατ' ὀκάν.

Πήλινα σκεύη καὶ Ἀργίλλος, διὰ τὴν συσκευασίαν τῶν ἐξαγομῶν βδελλῶν.

1) Α. Τ. Ψάρια Αἶνου. Πρόκειται περὶ τῶν λικουρίνων ἢ αἰνίτικων.

**Μαλλί. Μέταξα. Δέρματα βουβάλων και ἀγελάδων. Ξύλο διὰ κα-
τασκευὴν πλοίων.** Εἰς ποσότητας ἀπροσδιορίστους.

Τυριά. Ἀποστελλόμενα εἰς τοὺς λιμένας τῆς Τουρκίας.

Κρασί. Ρακί και Ξύδι. Τὰ προϊόντα αὐτὰ συγκομιζόμενα εἰς μικρὰς ποσότητας ἀπὸ τὰ περὶχωρα τῆς Αἴνου, καταναλίσκονται εἰς τὴν πόλιν και πωλοῦνται εἰς τὰς ἀκολουθούσας τιμὰς :

Κρασί 25—30 παράδες τὴν ὀκά.—Οὔζο 3—4 γρ. τὴν ὀκά.—Ξύδι 15—20 παράδες τὴν ὀκά.

Σελ. 336.—Ἡ Μαρίτσα πλώϊμος μέχρι τῆς ἐκβολῆς τῆς κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον, Ὀκτώβριον, Νοέμβριον, Δεκέμβριον εὐκολύνει τὴν παραλαβὴν και ἀποστολὴν τῶν ἐμπορευμάτων.

Ἄλλοτε τὰ ἀτιμόπλοια τῆς Αἴνου ἀνήρχοντο τὸν ποταμὸν μέχρι τῆς Ἀδριανουπόλεως μεταφέροντα ἀπὸ 80—350 στατήρας. Ἦδη τὸ διάστημα ἀπὸ Αἶνον εἰς Φερεδζικ δὲν δύναται νὰ διασχισθῇ ἢ ἀπὸ βάρκας μικροῦ βυθίσματος. Οἱ μεγάλες βάρκες σταματοῦν πλησίον τῆς τελευταίας αὐτῆς πόλεως, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ μεταφορὰ τῶν ἐμπορευμάτων.

Οἱ γεωγράφοι ¹⁾ παρουσίαζον μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, εἰς τοὺς χάρτας ἓνα κόλπον εἰσχωροῦντα εἰς τὴν ξηρὰν και περικυβανόμενον μεταξὺ Αἴ-
νου, Feredjik και Κεσσάνης.

Τώρα αὐτὸς εἶναι λιμῶν, μὲ εἰς τὴν διεσπασμένον κατὰ τὸ θέρος, και πολ-
λάς τὸν χειμῶνα πλημμυρούμενος. Ὅταν διερχομένη ἀπὸ τὸ Souploutja (Fakirma τῶν Ἑλλήνων) Ν. Δ. τῆς Κεσσάνης, ἓνας γέρον μᾶς ἔλεγε ὅτι τὸ χωρίον Khiz Kapan, εὐρισκόμενον εἰς τοὺς θετικοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Herdelez têpê ὠνομάσθη οὕτω (ἀπαχθεῖσα κόρη) ἀπὸ τὰς ἀπαγωγὰς τῶν κοριτσιῶν τὰς ὁποίας ἐνήργουν οἱ κουνιάδοι και εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον, μὲ τὴν βοήθειαν τῶν βαρκῶν των. Προσέθεσε ὅτι ὅταν ἦτο παιδί ἤκουσε νὰ ὀμιλοῦν δι' αὐτὰς τὰς ἀπαγωγὰς, ἀπὸ γέροντα, ὁ ὁποῖος ἦτο μάρτυς. Οὕτω κατ' αὐτὴν τὴν μαρτυρίαν, αὐτὸ θὰ ἐγίνετο πρὸ ἐνὸς τοῦλάχιστον αἰῶνος (ἀπὸ τοῦ 1847) ὅτε ὁ κόλπος ἀπέβη δυσπλώϊμος εἰς τὰς βάρκας.

Ἐκεῖνο ποῦ εἶναι θετικὸν εἶναι ὅτι ἡ ἀμμόχωσις τοῦ λιμένος τῆς Αἴνου, εἶνε πολὺ πρόσφατος και προσκλήθη ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ροῦ τῆς Μαρίτζα, ὁ ὁποῖος ἐξέβαλλε εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ ποταμὸς διανοίγων κοίτην νοτιώτερον, μετέφερε ἀπὸ τότε σχεδὸν ὅλην τὴν χωμάτωσιν εἰς τὸν λιμένα τῆς Αἴνου, ὁ ὁποῖος ἤδη παραμένει ἄχρηστος.

1) Αὐτ. τόμ. II σελ. 298.